

“Registerplicht kunstmest schiet doel voorbij”

19 OKTOBER 2020

De huidige voorstellen omtrent de registerplicht dreigen vooral de positie van Vlaamse kmo's en familiale bedrijven te beschadigen. Dat stellen sectorfederaties Fegra, Ungren-Vegrom en BelFertil in een gezamenlijk persbericht. “We vragen aan de beleidsmakers om in lijn met het regeerakkoord en de beleidsnota's om geen gold plating toe te passen en beleid te baseren op basis van objectieve parameters, uitgaande van de realiteit in Vlaanderen”, klinkt het.

Lees meer over: [mest water](#)

Om een realistisch beeld te krijgen van de werkelijke hoeveelheid kunstmest die op de Vlaamse velden belandt, heeft minister van Omgeving Zuhal Demir (N-VA) het [verplichte digitale kunstmestregister](#) ingevoerd, dat van start gaat op 1 januari 2021. Uit cijfers van de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) blijkt immers dat een kwart van de gecontroleerde landbouwers minder dan 80 procent van de gebruikte hoeveelheid kunstmest doorgeeft aan de overheid. Er belandt in werkelijkheid dus meer kunstmest op de velden dan wordt aangegeven en dat is nefast voor de waterkwaliteit.

Fegra, de federatie van de graansector en de meststoffenfederaties Ungren-Vegrom en BelFertil, benadrukken dat de gemiddelde waterkwaliteit in Vlaanderen stagneert op vlak van stikstof en fosfor, na jaren van verbetering. “Soms gaat het de verkeerde kant op door onder andere externe factoren, zoals periodes van langdurige droogte tijdens het groeiproces van de gewassen. De landbouwsector is een sleutelspeler om terug aan te knopen met een positieve trendlijn en om voor de beide parameters de kwaliteitsdoelstellingen te halen”, luidt het in hun gezamenlijk persbericht.

De sector van bemestingsproducten, en in het bijzonder kunstmest, wil in open dialoog en met wederzijds begrip meewerken met de Vlaamse overheid en andere betrokkenen aan bijkomende inspanningen om dit doel te bereiken. “We vragen wel om proportionele en functionele oplossingen en maatregelen die de Europese regels van bemestingsproducten en vrij verkeer van goederen en diensten respecteert”, zegt Renaat Van Leuven, voorzitter van de sectie Synagra van Fegra.

De toeleveringssector van kunstmest (stikstof- en fosforhoudende met een industrieel proces vervaardigde meststof) heeft, samen met zijn klanten en de diverse bevoegdheidsniveaus, al diverse initiatieven genomen om de situatie op het terrein te verbeteren en te streven naar een daling van de mogelijke impact op het leefmilieu, en in het bijzonder op de waterkwaliteit.

“ We stellen vast dat er van samenwerking helaas weinig sprake is

[Renaat Van Leuven - Voorzitter Synagra \(Fegra\)](#).

“Deze ambitie blijft en we zijn overtuigd dat een goede samenwerking met alle betrokken partijen daarvoor noodzakelijk is”, stelt Van Leuven. “We appreciëren de inspanningen van de VLM om met de sector te overleggen, maar we stellen vast dat na één jaar de benadering en aanpak zo fundamenteel verschillen van de realiteit op het terrein dat er helaas weinig sprake is van

samenwerking. De sector is niet tegen een proportionele en functionele registerplicht en betere data voor het beleid, maar wel tegen een invulling ervan die zijn doel voorbijshiet, zoals een hoogfrequente registratie.”

Bezwaren in een notendop

- Kunstmest is een kostbaar product. Het is qua productie, kwaliteit, op de markt brengen, controle en handel, geregeld op Europees en federaal vlak. Voor deze producten geldt een vrij verkeer van goederen en diensten in de EU en/of in België. Ontwerpmaatregelen die dit eventueel kunnen belemmeren, zijn onderhevig aan goed gedefinieerde Europese procedures. Gezien de handel Europees en mondiaal is, kan zo'n registratie pas sluitend zijn indien dit op Europees niveau wordt georganiseerd of, als best mogelijke alternatief, in nauwe samenwerking met de sector.
- Het Vlaamse Gewest met zijn open en performante chemische cluster en haveninfrastructuur is een belangrijke internationale draaischijf voor bemestingsproducten. De voordelen van deze nabijheid werden andermaal bevestigd tijdens de eerste coronagolf die over ons land rolde in volle bemestingsseizoen. Slechts een kleine fractie van de via Vlaanderen verhandelde en/of geproduceerde bemestingsproducten wordt uiteindelijk toegepast op Vlaamse landbouwgrond. En enkel deze fractie is relevant in het kader van het Mestdecreet.
- In vele gevallen zal de landbouwer met exploitatiezetel of percelen in het Vlaamse gewest met een dubbele registratie geconfronteerd worden: als “importeur” en als “gebruiker”. Tussen aankoop en gebruik kunnen bovendien belangrijke tijdsverschillen bestaan, die de voorgestelde tweedaagse registratieplicht reduceert tot een pure administratieve belasting.
- Het boetesysteem is gebaseerd op een gesloten systeem onder het Mestdecreet met focus op agrarisch gebruik. Maar de realiteit is anders. Stikstof- en fosforhoudende minerale meststoffen zijn natuurlijke zouten waarvan het niet steeds a priori bekend is of de bestemming en het gebruik valt onder het Mestdecreet. Dit creëert veel rechtsonzekerheid.

“Zoals het MER-rapport terecht aanhaalt: een aangifte of register brengt an sich geen significante milieueffecten met zich mee, maar kan beleidsondersteunend werken”, aldus Van Leuven. “Ons standpunt inzake een digitale registerplicht is over de jaren heen trouwens altijd hetzelfde gebleven. Wij zijn bereid om het principe van de registerplicht als hulp- en controlemiddel voor een verantwoord meststoffengebruik loyaal te steunen mits voldaan wordt aan een aantal voorwaarden nl. : uitvoerbaarheid, correctheid van de data, sluitend controlesysteem en proportioneel t.o.v. het uiteindelijke doel nl. een verbetering van de waterkwaliteit.”

Van Leuven voegt eraan toe dat de bevoegde overheden nu al ter plekke controles kunnen uitvoeren bij de handelaars in het Vlaams Gewest die rechtstreeks aan de boer leveren.

De sector wil in open dialoog meewerken met de Vlaamse overheid en andere betrokkenen aan bijkomende inspanningen maar vraagt wel om proportionele en functionele oplossingen en maatregelen. Hiervoor heeft de sector zelf een constructief stappenplan voorgesteld dat een betere inzage geeft in de evolutie van de levering en gebruik van kunstmest in Vlaanderen en strookt met de privacy wetgeving. "We betreuren dat daar maar minimaal mee rekening wordt gehouden door de VLM", zegt Van Leuven. Daarnaast blijft de sector inzetten op voorlichting en begeleiding van de landbouwers inzake geïntegreerd bodembeheer (o.a. koolstofopslag) en oordeelkundige bemesting.

"Wij blijven als sector bereid om mee te denken met de overheid en de landbouwers om actief samen te werken over een goed gebruik van meststoffen in functie van bodem-, water- en luchtkwaliteit zonder opbrengst- en kwaliteitsverlies voor de landbouwer van zijn gewassen", besluit Van Leuven. "Het is een complexe oefening met veel afwegingen, maar waarvan we de noodzaak mee onderschrijven."

Bron: Eigen verslaggeving

VILT vzw

Koning Albert II Laan 35
1000 Brussel
Belgium

Contact

T • 02 552 81 91
M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our twitter page: https://twitter.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>